

DECIZIA CONSILIULUI CONCURENTEI
nr. 11 din 28.01.2005
privind notificările Ministerului Finanțelor Publice și
Ministerului Administrației și Internelor referitoare la măsurile de sprijin financiar
pentru S.C. TERMICA S.A. Botosani

CONSILIUL CONCURENTEI,

Având în vedere dispozițiile Decretului nr.57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenței,

Având în vedere dispozițiile Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, modificată și completată prin O.U.G. nr. 121/2003, aprobată prin Legea nr.184/2004,

Având în vedere dispozițiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, modificată și completată prin Legea nr. 603/2003, și prin OG nr.94/2004 privind reglementarea unor măsuri financiare.

Având în vedere dispozițiile Acordului European instituind o asocieră între România, pe de o parte și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993,

Având în vedere Regulamentul privind ajutorul de stat sub forma compensărilor acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea serviciilor de interes economic general, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1048 din 12 noiembrie 2004.

În temeiul următoarelor considerente,

1.. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. 109528/08.12.2004, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RS-AS 105/13.12.2004, Ministerul Finanțelor Publice a înaintat Consiliului Concurenței, în temeiul art.6 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare*, notificarea măsurii de sprijin financiar continuată de H.G. nr. 1367/2004 și având ca beneficiar S.C. TERMICA S.A. Botosani.

(2) De asemenea, prin adresa nr. 4310/IS/29.11.2004, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RS-AS 100/02.12.2004, Ministerul Administrației și Internelor a înaintat Consiliului Concurenței, în temeiul art.6 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare*, notificarea măsurii de sprijin financiar continuată de art. 3 alin. (1) al O.U.G. nr. 37/2004 având ca beneficiar aceeași societate.

(3) Consiliul Concurenței analizează în prezenta decizie măsurile de sprijin financiar conținute de cele două notificări ținând cont de faptul că au același obiectiv și că ambele se referă la același beneficiar, respectiv SC TERMICA SA Botosani. În completarea formularului de notificare au fost solicitate informații suplimentare prin adresa nr. DAAS/1049/15.12.2004. Datele solicitate au fost transmise prin adresa înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. DAAS/1075/22.12.2004. Notificarea a devenit efectivă la data la care informațiile transmise au fost complete, respectiv 22.12.2004.

II. DESCRIEREA MASURII DE SPRIJIN FINANCIAR

2.1. Baza legală pentru acordarea sprijinului financiar

- Legea datoriei publice nr. 81/1999;
- H.G. nr. 1367/2004 privind garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a unor împrumuturi externe în valoare totală de maximum 215 milioane dolari S.U.A. ce urmează a se contracta de către S.C. de Distribuție a Gazelor Naturale "Distrigaz SUD" - S.A. București, S.C. de Distribuție a Gazelor Naturale "Distrigaz Nord" - S.A. Târgu Mureș, S.C. "Electrocentrale" - S.A. București și agenții economici ai autorităților administrației publice locale, producători de energie termică;
- OUG nr.37/2004 privind măsuri de diminuare a arieratelor din economie.

2.2. Beneficiarul măsurii de sprijin din partea statului

(4) Beneficiarul măsurii de sprijin notificate este S.C. TERMICA S.A. Botosani.

(5) Societatea s-a înființat în luna martie 2000, conform legii române, ca societate comercială de interes local, urmare a fuziunii prin contopire dintre fostele societăți SC CET SA Botosani și SC TERMODISTRIBUTIE SA Botosani, decisa de Consiliul Local al Municipiului Botosani, în vederea reorganizării activității de alimentare cu energie termică produsă centralizat.

(6) Capitalul social al SC TERMICA S.A. Botosani în valoare de 86.228.000.000 lei este deținut în totalitate de Consiliul Local al Municipiului Botosani.

(7) Societatea are sediul în Botosani și este înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. J07/70/2000, având codul unic de înregistrare R12918330.

(8) Obiectul principal de activitate al societății îl reprezintă prestarea următoarelor servicii de interes public general: producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice sub formă de apă fierbinte (destinată populației, instituțiilor publice și bugetare și agenților economici) și abur (către populație) în Municipiul Botosani. SC TERMICA SA Botosani produce și abur tehnologic și are ca activitate secundară prestarea de servicii de reparații și reabilitări de centrale termice, puncte termice, rețele de termoficare. De asemenea, în sistem de cogenerare, societatea produce și furnizează și energie electrică.

(9) Rezultatele economico – financiare pe total activitate desfășurată de SC TERMICA SA Botosani, potrivit datelor din bilanțurile contabile ale ultimilor 3 ani sunt prezentate în tabelul nr.1.

Tabelul nr. 1 – Situatia economico-financiara a societatii pe perioada 2002-2004

-mii.lei-

Indicatori	2002	2003	2004 (estimat)
Cifra de afaceri totală	402.931.361	242.903.690	392.217.000
Profit/pierdere	- 72.887.959	- 110.555.740	- 33.797.768

Din datele prezentate in tabelul de mai sus rezulta ca, in perioada 2002-2004, societatea inregistreaza pierderi.

(10) Prin licente acordate de Agentia Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (denumita in continuare ANRE) societatii ii este incredintata prestarea serviciilor publice de productie, transport, distributie si furnizare a energiei termice si electrice destinate populatiei, institutiilor si agentilor economici. Conform art. 16 alin. (1) din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003 „activitatile si serviciile pentru care se acorda licente sunt de interes public, cu exceptia celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizatiei sau licentei”. Acest serviciu nu poate fi oferit de catre agentii economici in conditii normale de piata deoarece societatilor prestatoare le sunt impuse anumite conditii obligatorii legate de furnizarea lor.

(11) Furnizarea energiei termice urbane pentru incalzirea si prepararea apei calde de consum se realizeaza prin sistemul de termoficare urbana a Municipiului Botosani, sistem incredintat spre administrare societatii de catre Consiliul Local al Municipiului Botosani, prin contract de concesiune.

(12) Produsele livrate de societate sunt:

- energie termica sub forma de apa fierbinte pentru prepararea apei calde menajere si pentru incalzire, in vederea asigurarii consumului populatiei, institutiilor bugetare si agentilor economici;
- energie termica sub forma de abur catre populatie;
- energie termica sub forma de abur tehnologic;
- energie electrica.

(13) Specific societatii analizate este faptul ca aceasta livreaza energie termica sub forma de abur si catre populatie. Aceasta se datoreaza faptului ca S.C. TERMICA S.A. Botosani deține 4 puncte termice situate în zona industrială a orașului, alimentate cu agent primar (abur) de la conducta de abur care deservește această zonă. În aceste puncte termice, are loc trecerea căldurii, prin schimbătoare de căldură abur-apă, de la agentul termic primar (abur) la agentul termic secundar (apa fierbinte), cu care este alimentată populația racordată la sistemul centralizat din această zonă.

(14) In vederea desfasurarii activitatii de baza, S.C. TERMICA S.A. Botosani dispune de urmatoarele echipamente si instalatii puse in functiune incepand cu anii 1970:

• **pentru producerea energiei termice:**

Capacitatea de productie instalată (526 Gcal/h), ce acoperă în întregime necesarul de energie termică, este reprezentată de :

- cazane de apa de diferite tipuri si dimensiuni, pentru abur industrial;
- cazane de diferite tipuri si dimensiuni, pentru apa fierbinte.

- **pentru transportul energiei termice:**

Rețelele de termoficare primare (prin care se transportă energia termică de la sursa de producere la punctele termice de transformare) au o lungime de 37 Km în zona urbană și 14,5 Km în zona industrială, și sunt reprezentate de 3 magistrale de transport realizate odată cu extinderea sursei de producere și a obiectivelor social-edilitare și industriale din municipiu, astfel:

- magistrala I : 2 conducte apă fierbinte Dn 800 plecare din sursă și Dn 600 la bifurcare în căminul principal la intrarea în zona urbană, subterane;
- magistrala II : 2 conducte apă fierbinte Dn 800 plecare din sursă și Dn 600 la bifurcare în căminul principal la intrarea în zona urbană, subterane;
- magistrala III : agentul primar ce se utilizează din sezonul rece 1999-2000 este aburul (4 bar, 170°C), alimentându-se un număr de 4 puncte termice proprii, precum și 10 puncte termice ale unor agenți economici, instituții publice și unități bugetare.

- **pentru distributia energiei termice:**

Distribuția energiei termice se realizează printr-un număr de 47 puncte termice și conducte în lungime de 228 Km, din care la punctele termice racordate la magistrala I – 141 Km, la magistrala II – 83 Km, iar la punctele termice ce alimentează imobilele din zona industrială a municipiului – 4 Km.

(15) Serviciul de producere a energiei termice reprezintă 86% din totalul activității societății. Energia electrică este produsă de societate în sistem de cogenerare și este furnizată în Sistemul Energetic Național, adresându-se unei piețe reglementate de ANRE.

(16) Ținând seama de cele menționate, serviciile de interes public încredințate societății sunt:

- producerea, transportul și distribuția energiei termice;
- producerea, transportul și distribuția energiei electrice.

(17) Conform art. 30 din Legea Energiei Electrice nr. 318/2003, obligațiile S.C. TERMICA S.A. Botosani ca producător de energie electrică și termică sunt următoarele :

- să asigure livrările de energie electrică, respectiv energie termică produsă în cogenerare și serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea criteriilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări în vigoare ;
- să ofere în condiții nediscriminatorii întreaga putere electrică disponibilă, precum și serviciile tehnologice de sistem;
- să mențină o rezervă de combustibil la un nivel suficient sau, după caz, o rezervă suficientă de apă, pentru îndeplinirea obligațiilor de producție și furnizare continuă a energiei electrice și termice prevăzute de reglementările în vigoare ;
- să se conformeze din punct de vedere operativ, cerințelor operatorului de transport și de sistem și să înființeze după caz, trepte proprii de conducere operativă.

(18) Potrivit Legii serviciilor publice de gospodărie comună nr. 326/ 2001, alimentarea cu energie termică produsă centralizat reprezintă un **serviciu de utilitate publică**.

(19) În conformitate cu dispozițiile Legii nr. 326/2001, serviciile publice trebuie să îndeplinească următoarele condiții esențiale:

- a) continuitate din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condiții contractuale;
- b) adaptabilitate la cerințele consumatorilor;
- c) accesibilitate egală la serviciul public, în condiții contractuale;
- d) asigurarea sănătății publice și a calității vieții.

(20) In acest context, obligatiile SC TERMICA SA Botosani, ca furnizor/prestator de servicii publice sunt, in principal, urmatoarele:

- a) sa serveasca toti utilizatorii din aria de acoperire pentru care au fost autorizati/atestati;
- b) sa respecte parametrii de performanta stabiliti de autoritatile administratiei publice locale, respectiv de autoritatea nationala de reglementare;
- c) sa furnizeze autoritatii administratiei publice locale, respectiv autoritatii nationale de reglementare, informatiile solicitate si sa asigure accesul la documentatiile utilitatilor respective, in conformitate cu clauzele contractului de operare.

2.3. Piata afectata de sprijinul financiar acordat societatii

(21) Societatea activeaza pe piata producerii si furnizarii energiei termice si pe piata producerii si furnizarii energiei electrice.

(22) Piata relevanta a produsului este piata serviciilor de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice, denumite generic servicii energetice de interes local. Aceste servicii functioneaza in sistem centralizat si sunt organizate sub coordonarea si controlul autoritatilor administratiei publice locale, in virtutea principiului autonomiei locale. Piata geografica relevanta este reprezentata doar de teritoriul municipiului Botosani, deci este o piata de interes local.

(23) Din punct de vedere al preturilor si tarifelor este o piata reglementata deoarece agentul economic vinde energia termica produsa la preturi fixate de ANRE atat pentru consumatorii casnici cat si pentru cei industriali si este obligat sa asigure furnizarea energiei termice tuturor celor conectati la retea, fara discriminare. De asemenea, toti consumatorii din retea sunt consumatori captivi, deoarece nu au posibilitatea de a-si alege furnizorul de energie termica.

(24) S.C. TERMICA S.A. Botosani este singurul producator si furnizor de energie termica din zona pe care o deservește. Din totalul energiei termice produsa de societate un procent de 87% este vandut populatiei si 13% este vandut agentilor economici si institutiilor bugetare. Astfel, societatea asigura alimentarea cu energie termica in sistem centralizat in municipiul Botoșani deservind un număr de 23.000 apartamente (cca. 70.000 locuitori), instituții publice și bugetare, agenți economici de tip urban sau industrial.

2.4. Modalitatile de acordare a ajutorului de stat

(25) Masura de sprijin financiar notificata de catre Ministerul Finantelor Publice consta in garantarea de catre stat a unui credit extern contractat in vederea asigurarii cu resurse energetice pentru iarna 2004-2005 in conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al HG nr. 1367/2004.

(26) SC TERMICA SA Botosani contracteaza un credit in cuantum de 3.500.000 USD, garantat 100% de statul roman prin Ministerul Finantelor Publice, in vederea completarii achizițiilor de resurse energetice pentru iarna 2004-2005. Creditul se ramburseaza in 4,5 ani de la expirarea perioadei de gratie de 2 ani. Rata dobanzii este Libor +1% pe an, comisionul de risc fiind de 1,5% din valoarea creditului.

(27) Masurile de sprijin financiar notificate de catre Ministerul Administratiei si Internelor constau in amânarea în vederea scutirii la plată, in conformitate cu prevederile OUG nr. 37/2004, a unor obligații bugetare (reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte venituri ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și bugetului asigurărilor pentru șomaj) datorate la data de 31 decembrie 2003, in cuantum de 79.801.441.498 lei. De asemenea, se scutesc la plata și dobânzile și penalitățile aferente, calculate până la data intrării în vigoare a acestei ordonante, in cuantum de 101.817.210.550 lei. Aceste obligații se scutesc la plată la data transferului dreptului de proprietate în cazul privatizării ori la data de 31 decembrie 2006 în situația achitării lunare a obligațiilor fiscale curente cu termenele de plată începând cu data de 1 ianuarie 2004.

(28) S.C. TERMICA S.A. Botosani a beneficiat pana in prezent si de alte ajutoare de stat in cuantum total de 991.957.000 mii lei, repartizate dupa cum urmeaza:

Tabelul nr. 2 - Ajutoarele de stat de care a beneficiat societatea in perioada 2001-2004

-mil lei-

Nr. crt.	Baza legală	Natura ajutorului de stat	Anul 2001	Anul 2002	Anul 2003	Anul 2004
1.	OGU 43/2001	Scutiri majorări aferente Fondului de ajutor pentru șomaj	104	623	623	-
2.	Legea bugetului de stat 216/2001, 743/2001, 631/2002	Subvenții pentru acoperirea diferenței de preț pentru energia termica livrată populației	281.412	236.098	152.785	275.812
3.	OGU 78/2002 , OGU 1012/2003	Alocatii bugetare pentru investiții	-	4.500	40.000	-
	Total		281.516	241.221	193.408	275.812

Sursa: Formularul de notificare

(29) Subvențiile se acorda exclusiv pentru acoperirea diferenței dintre pretul national de referinta¹ si pretul local de livrare² a energiei termice. Alocatiile bugetare primite in anii 2002 si 2003 au fost utilizate pentru finantarea unor investitii absolut necesare operarii in conditii de siguranta a serviciului public de interes economic general, avand in vedere vechimea si gradul ridicat de uzura al echipamentelor si instalatiilor utilizate. Aceste investitii au fost indispensabile functionarii la parametrii normali ai serviciului public de distributie si furnizare a energiei termice, contribuind totodata la reducerea pierderilor de apa si energie pe rețelele de termoficare.

(30) Obiectivele de investitii finantate din alocatiile bugetare sunt :

- modernizarea turbinei cu abur AKR 2,5 MW - 1,5 miliarde lei;
- introducerea în CET de electropompe cu turație variabilă și consum redus de energie electrică (pentru transportul energiei termice de la CET la punctele termice) - 4 miliarde lei;

¹ Pretul national de referinta este definit in continuare la subcapitolul 2.6.1.

² Pretul local de livrare a energiei termice este definit in continuare la subcapitolul 2.6.2.

- înlocuirea în variantă modernă, cu țevi preizolate a cca. 15 % din rețelele de distribuție a energiei termice - 14,5 miliarde lei;
 - modernizarea a 27 puncte termice (cca. 57 % din numărul total) prin introducerea de schimbătoare de căldură cu plăci de mare randament - 0,7 miliarde lei;
 - automatizarea funcționării a 20 puncte termice (cca. 42 % din numărul total) - 3 miliarde lei;
 - înlocuirea în totalitate a stațiilor hidrofor din punctele termice - 1,5 miliarde lei;
 - contorizarea la nivel de bransament a 992 scări de bloc (cca. 53 % din numărul total) - 8,7 miliarde lei;
 - stand verificare contori - 2 miliarde lei;
 - racord alimentare gaze naturale din rețeaua S.C. TRANSGAZ S.A. - 3,2 miliarde lei;
 - modernizare stație transformare a energiei electrice - 5,4 miliarde lei;
- TOTAL : 44,5 miliarde lei**

(31) Aceste obiective au fost realizate parțial prin finanțare de la bugetul de stat în sumă de 44,5 miliarde lei acordată conform O.U.G. nr. 78 / 2002 și O.U.G. nr. 1012 / 2003, diferența fiind acoperită din surse proprii ale societății.

2.5. Costurile rezultate din prestarea serviciului public de interes economic general

(32) Serviciul de utilitate publica incredintat S.C. TERMICA S.A. Botosani consta in producerea, transportul si distributia de energie termica la pret reglementat catre consumatorii captivi. Pentru a realiza serviciul public, societatea suporta costuri cu materii prime (combustibil), materiale, cheltuieli de personal, cheltuieli de mediu, cheltuieli cu reparatii si investitii, cheltuieli de contorizare si altele.

(33) La inceperea fiecarui exercitiu financiar S.C. TERMICA S.A. Botosani isi fundamenteaza un buget de venituri si cheltuieli. Societatea are obligatia sa prezinte la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare luna. Pornind de la datele de intrare, se aplica metodologia standard si se determina costurile pentru activitatea de productie, transport, distributie si furnizare energie termică. De asemenea, fundamentarea preturilor ce urmeaza a fi practicate este transmisa spre aprobare la ANRE, care stabileste pretul national de referinta si pretul local de livrare.

(34) Conform prevederilor art.20 alin.5 din Legea nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodarie comunala, societatile care presteaza servicii publice trebuie sa tina o evidenta separata a activitatilor desfasurate, cu o contabilitate distincta pentru fiecare tip de serviciu, astfel incat activitatile lor sa fie usor de evaluat, monitorizat si controlat. S.C. TERMICA S.A. Botosani tine o contabilitate de gestiune (ca baza a deciziilor manageriale) in care activitatile companiei sunt defalcate separat. Astfel, activitatea de productie si furnizare a energiei termice catre consumatorii captivi, ce reprezinta obligatia de serviciu public, este prezentata distinct de celelalte activitati desfasurate de societate.

(35) Rezultatele aferente activitatii de prestare a serviciului public respectiv producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice sub forma de apa fierbinte catre populatie si agenti economici si sub forma de abur catre populatie sunt prezentate in tabelul nr. 3.

Tabelul nr.3 Evolutia principalilor indicatori economico - financiari - mii lei -

	2001	2002	2003	2004
Venituri din serviciul public, respectiv producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice sub forma de apa fierbinte (populatie si agenti economici) si abur (populatie)	409.367.716	369.368.836	216.023.647	377.800.228
Costuri din serviciul public, respectiv producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice sub forma de apa fierbinte (populatie si agenti economici) si abur (populatie)	420.021.755	442.904.313	341.668.490	414.499.297
Rezultat brut din serviciul public, respectiv producerea, transportul, distributia si furnizarea energiei termice sub forma de apa fierbinte (populatie si agenti economici) si abur (populatie)	-10.654.040	-73.535.477	-125.644.843 ³	-36.699.069

Sursa : Informatii suplimentare

(36) Din datele prezentate in tabelul de mai sus rezulta ca, in perioada 2001-2004, rezultatul exercitiului inregistreaza o evolutie descendenta. Societatea obtine pierderi cauzate de diferenta dintre costul de exploatare si pretul de livrare al energiei termice. Cauza principala a valorii ridicate inregistrate de costurile de exploatare o reprezinta pierderile in cadrul sistemului de transport și distribuție, ca urmare a stării tehnice necorespunzătoare a rețelei de transport și distribuție - rețea foarte veche (cca 30 ani de exploatare). Totusi, se preconizeaza diminuarea acestor pierderi intrucat investitiile care s-au realizat si care se vor face au ca scop functionarea la parametri normali ai serviciului public de distributie si furnizare a energiei termice, reducerea pierderilor de apa si energie pe rețelele de termoficare.

2.6. Diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice

(37) Asa cum s-a mentionat la punctul (23), piata energiei termice este o piata reglementata. Pe aceasta piata exista doua preturi reglementate, respectiv pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice.

2.6.1. Pretul national de referinta

(38) Pretul national de referinta s-a instituit prin OUG nr.162/1999 pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate, în scopul încălzirii locuințelor si preparării apei calde.

(39) Acest pret este reglementat in primul rand din considerente de protectie sociala. Astfel, daca pretul local de productie si furnizare a energiei termice (vezi punctul 2.6.2.) este mai mare decat pretul national de referinta, populatia va plati numai acest din urma pret.

(40) Prin urmare, prin instituirea pretului national de referinta se urmareste realizarea unui echilibru între gradul de suportabilitate a populației și posibilitățile de subvenționare ale bugetului statului. In ceea ce priveste dimensiunea sociala, in fundamentarea acestui pret se

³ Rezultatul acestui an este influentat de lipsa combustibilului, în acea perioadă societatea funcționând în regim intermitent. Astfel, între lunile ianuarie-aprilie ale anului 2003, societatea nu a putut livra agent termic în cantitățile cerute, rezultând astfel un volum scăzut de energie termica livrata si deci un volum mic al vanzarilor.

ia in considerare ponderea pe care o detine in bugetul unei familii cu venit mediu costul energiei termice.

(41) Nivelul pretului national de referinta pentru energia termica se stabileste in avans, prin hotarare de guvern la propunerea Autoritatii Nationale de Reglementare in Domeniul Energiei, ca medie a preturilor locale ale producatorilor care utilizeaza acelasi tip de combustibil, insumate cu tarifele de distributie aferente, tinand cont si de posibilitatile de subventionare ale bugetului statului.

(42) Metodologia standard de calculare a acestui pret este instituita prin ordin al Autoritatii Nationale de Reglementare in Domeniul Energiei (numita in continuare A.N.R.E.). Factorii care influențează modificarea pretului national de referinta sunt: prețul combustibilului, prețul energiei electrice, indicele de modificare a prețurilor de consum, rata cursului de schimb valutar (leu/USD sau, după caz, leu/EURO).

(43) Pretul national de referinta in perioada 2001-2004 a fost reglementat prin urmatoarele acte administrative astfel:

Tabelul nr. 4 - Actele administrative prin care s-a stabilit nivelul pretului national de referinta pe perioada 2001-2004

	2001	2002	2003	2004
Actul normativ de stabilire a pretului national de referinta	- HG nr. 724/26.07.2001	- HG nr.1303/27.12.2001; - HG nr. 340/2002 - HG 686/03.07.2002;	HG nr.686/3.7.2002	HG nr.1155/23.07.2004
Pretul national de referinta (lei/GCAL)	550.000	575.000 600.000 800.000	800.000	896.000

Sursa: Legislatia nationala in vigoare

2.6.2. Pretul local de livrare al energiei termice

(44) Pretul local de livrare a energiei termice este stabilit de ANRE atat pentru populatie cat si pentru agentii economici. Metodologia de stabilire a pretului local de livrare se aplică de catre ANRE tuturor producătorilor energie termică în cogenerare. Asa cum s-a mentionat si la punctul (33), agentul economic are obligatia sa prezinta la ANRE, la sfarsitul fiecarui an, documente justificative din care sa reiasa costurile efective aferente serviciului public prestat in anul respectiv si cantitatile de energie termica produsa si vanduta in fiecare luna.

(45) Fundamentarea prețurilor se face separat pentru fiecare activitate/serviciu în parte, pretul local de livrare rezultand din insumarea prețului activității de producere, tarifului pentru serviciul de transport, tarifului pentru serviciul de distribuție și furnizare.

(46) Preturile locale de livrare sunt stabilite la inceputul fiecarui an si ajustate la inceputul celui de-al doilea semestru al anului, parcurgandu-se următoarele etape:

- identificarea activităților si serviciilor reglementate;
- identificarea surselor de producere a energiei termice abur, apă fierbinte (surse separate si/sau cogenerare);

- estimarea cantităților livrate consumatorilor finali pe baza realizărilor agentului economic din anul precedent, ținând cont de pierderile în rețelele de transport și a cantitatilor produse, ținând cont de consumurile proprii ale centralei;
- repartizarea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic;
- alocarea cheltuielilor directe, exclusiv cele cu combustibilul, pe activități/servicii și surse de producere;
- reartizarea cheltuielilor indirecte și a celor generale de administrare, pe servicii, proportional cu valoarea cheltuielilor directe, exclusiv combustibilul;
- determinarea cheltuielilor totale de producere a energiei termice sub formă de apă fierbinte și abur;
- determinarea costurilor unitare;
- redistribuirea pe activități a cheltuielilor corespunzătoare consumurilor proprii;
- repartizarea cheltuielilor financiare pe servicii reglementate;
- determinarea cheltuielilor totale pentru serviciile reglementate.

(47) În situația în care prețul local al gigacaloriei este mai mare decât prețul național de referință, conform OUG nr.162/1999, diferența este subvenționată astfel:

a) din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate prin legea bugetară, defalcate cu această destinație;

b) din bugetele locale, pentru partea rămasă neacoperită de la bugetul de stat.

(48) În perioada 2001-2004, prețul național de referință (vezi Tabelul nr. 5) a fost mai mic decât prețul local de livrare al energiei termice stabilit pentru S.C. TERMICA S.A. Botosani, iar aceeași situație se preconizează a se menține și în anul 2005. Pentru acoperirea diferenței dintre acestea, societatea primește, conform OUG nr.162/1999, subvenții în cuantum de 1.216.677.398 mii lei (a se vedea punctul (28)).

Tabelul nr. 5 Evoluția cantității livrate populației și a valorii subvenției acordate societății pentru a acoperi diferența dintre prețul național de referință și prețul local de livrare în perioada 2001-2005

Perioada	Pret local de livrare fara TVA populatie	Pret local de livrare cu tva populatie	Pret de Referinta fara TVA	Pret de Referinta cu TVA	Diferenta intre pret referinta si pret local de livrare fara TVA	Diferenta intre pret referinta si pret local de livrare cu TVA	Temei legal pret de referinta	Cant livrata populatie	Valoare subventie
	lei/Gcal	Lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal		Gcal	mii lei
1	2	3	4	5	6=4-2	7=3-5	8	9	10=7*9
total an 2001	1.230.537	1.464.339	294.118	350.000	936.419	1.114.339	HG nr. 756/2000	205.979	281.412.165
			462.185	550.000	768.352	914.339	HG nr. 724/2001	115.220	
total an 2002	1.454.066	1.730.339	483.193	575.000	970.873	1.155.339	HG nr. 849/2001	137.758	236.097.756
			504.202	600.000	949.864	1.130.339	HG nr. 340/2002	14.967	
			672.269	800.000	781.797	930.339	HG nr. 686/2002	97.626	
total an 2003	1.746.117	2.077.880	672.269	800.000	1.073.848	1.277.880	HG nr. 686/2002	119.562	152.785.444
total an 2004	1.938.583	2.306.914	672.269	800.000	1.266.314	1.506.914	HG nr. 686/2002	108.988	275.812.168

			752.941	896.000	1.185.642	1.410.914	HG nr. 1155/2004	77.813	
total an 2005 (estimat)	2.347.563	2.793.600	903.529	1.075.200	1.444.034	1.718.400		187.371	270.569.865
Total general								1.065.183	1.216.677.398

Sursa: informatii suplimentare in completarea formularului de notificare

Subventia de 1.216.677.398 mii lei acopera exclusiv pierderile societatii determinate de diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice raportat la total cantitate de energie termica livrata populatiei.

2.7. Costuri mai mari decat pretul local de livrare a energiei termice antrenate de obligatia de serviciu public

(49) In analiza masurilor de sprijin pentru S.C. TERMICA S.A. Botosani trebuie luat in considerare si faptul ca, pentru prestarea serviciilor de productie si furnizare a energiei termice, societatea inregistreaza costuri mari care nu pot fi acoperite prin vanzarea energiei termice la pretul local de livrare stabilit de ANRE, aceasta situatie rezultand din contabilitatea de gestiune a societatii, in care cheltuielile aferente serviciului public sunt evidentiata separat.

(50) Intrucat societatea produce atat energie termica sub forma de apa fierbinte (catre populatie si agenti economici) si abur (catre populatie), care reprezinta serviciul public, cat si energie termica sub forma de abur tehnologic, costul unitar de exploatare al serviciului a fost separat de restul de costuri. Acesta a fost calculat pe baza cheltuielilor efective inregistrate de catre societate in fiecare an al perioadei analizate respectiv cheltuielile cu materii prime, materiale, cheltuieli de personal, cheltuieli de mediu, cheltuieli cu reparatii si investitii, cheltuieli de contorizare si altele si a productiei reale de energie termica livrate in anul respectiv.

(51) În practică pretul local de livrare stabilit de A.N.R.E nu acoperă toate costurile deoarece nu se iau în considerare prognozele de crestere a pretului combustibilului. În urma măririi pretului combustibilului pe parcursul anului, A.N.R.E face ajustare la pretul energiei numai în conditia în care cresterea acestuia depășeste 5%. Ajustarea se referă strict la combustibil dar se stie că, în lant, creste si pretul materiilor prime si materialelor etc. De această crestere nu se tine cont la ajustare ci numai la revizuirea de pret care are loc o data pe an. Astfel există un decalaj pe tot parcursul anului între costurile operatorului de energie si pretul local de livrare.

(52) Costurile mari cu care operează S.C. TERMICA S.A Botosani se datorează în principal următoarelor cauze:

1) cauze interne

a) producția de energie electrică a societății este dependentă de livrările de gaze naturale ceea ce conduce la faptul că în anumite perioade (sezonul rece) cantitățile produse să nu acopere consumul intern al centralei, societatea fiind dependentă de achiziționarea energiei electrice de la Electrica S.A. pentru completarea necesarului, crescandu-i astfel costurile;

b) gradul redus de utilizare al capacităților de producție (cca. 30%) conduce la realizarea de consumuri specifice de combustibil, energie electrică și apă ridicate, precum și la înregistrarea unor cheltuieli convențional constante importante;

- c) randamentul scăzut al cazanelor tip CR 5 (ce funcționează un număr mare de ore pe an), fapt datorat uzurii morale și fizice pronunțate, ele fiind proiectate în anii 1960;
- d) nivelul redus al livrărilor (cca.50% față de perioada de dinainte de 1990) a condus la înregistrarea de consumuri proprii tehnologice în interiorul centralei foarte ridicate din punct de vedere al raportării acestora la cantitățile de energie termică produse și livrate. Practic, aceste consumuri proprii tehnologice se pot considera relativ constante din punct de vedere cantitativ, ele având doar mici variații funcție de nivelul producției, influențând însă decisiv randamentul termic net al centralei, care scade considerabil în condițiile unei producții scăzute;
- e) din totalul instalațiilor ce formează sistemul de transport al energiei termice, peste 50% au o vechime în exploatare de peste 25 ani, îndeplinind condițiile de reparații capitale și de înlocuire a conductelor și echipamentelor termomecanice;
- f) datorită vechimii conductelor de transport, a infiltrațiilor de apă din exterior în canalele termice cât și a calității oțelului se constată un pronunțat fenomen de coroziune, determinând un număr mare de avarii, ceea ce implică înlocuirea tronsoanelor avariate;
- g) necorelarea debitelor vehiculate cu necesarul orar de energie termică corespunzător sarcinilor termice repartizate pe puncte termice.

2) cauze externe

- a) combustibilul tehnologic, materiile prime și materialele sunt achiziționate la preturi comparabile cu cele practicate pe plan internațional. În schimb energia termică este vândută pe piața locală la un pret avizat de A.N.R.E mai mic decât pretul mediu cu care se operează pe plan internațional;
- b) nu se iau în considerare prognozele de creștere a pretului combustibilului. Așa cum s-a menționat la punctul (51), autoritatea de reglementare ajustează pretul energiei numai în condiția în care creșterea acestuia depășește 5%, iar ajustarea se referă strict la combustibil dar se știe că în lant, crește și pretul materiilor prime și materialelor;
- c) populația plătește un pret național de referință, aprobat prin Hotărâre de Guvern și care este stabilit doar în funcție de puterea de cumpărare a populației, diferența dintre acesta și costurile cu care se produce și distribuie energia termică fiind subvenționată. Această subvenție ajunge greu la producător, deoarece bugetul local care asigură o cotă însemnată din acesta nu are lichiditățile necesare pentru a o plăti la timp. Astfel valoarea reală a subvențiilor este puternic diminuată de rata inflației;
- d) o altă cauză a decalajului dintre pretul local de livrare și costul real este reprezentată de obligația pe care o are S.C. TERMICA S.A. Botosani, ca operator de serviciu public, de a nu întrerupe alimentarea cu abur industrial a agenților economici de pe raza municipiului Botosani. Menționez că, datorită dispariției din circuitul economic a unui număr semnificativ de agenți economici, această activitate generează pierderi mari deoarece rețeaua este supradimensionată, cantitățile livrate sunt în scădere de la un an la altul în timp ce costurile aferente acestei activități sunt foarte mari;
- e) cu toate că tehnologiile societății sunt învechite, în structura de pret aprobată de A.N.R.E. nu este cuprinsă cota de dezvoltare pentru modernizarea acestor tehnologii. Astfel, societatea realizează obiective de investiții, reparații și modernizări în sistemul energetic pe care îl exploatează iar aceste cheltuieli nu sunt reflectate întotdeauna în pretul local de livrare al energiei termice.

(53) In tabelul nr. 6, este prezentata evolutia cantitatilor livrate de energie termica sub forma de apa fierbinte (catre populatie si agenti economici) si abur (catre populatie) si costul real de productie si furnizare al acesteia.

Tabelul nr. 6 – Evolutia pierderilor inregistrate de societate ca urmare a diferentei dintre veniturile rezultate ca urmare a vanzarii energiei termice la pretul local de livrare reglementat si costul real de prestare a serviciului public

Perioada	Cantitati livrate energie termica				Costuri totale	Venituri totale	PIERDERI REZULTATE DIN NEACOPERIREA COSTULUI
	TOTAL	Din care:					
		apa fierbinte catre populatie	apa fierbinte catre agenti economici	abur catre populatie			
	lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal	lei/Gcal	mii lei	mii lei	mii lei
2001	335.688	313.131	14.489	8.068	420.021.755	409.367.715	10.654.040
2002	260.223	244.465	9.872	5.886	442.904.313	369.368.836	73.535.477
2003	125.650	115.515	6.088	4.047	341.668.490	216.023.647	125.644.843
2004	196.223	180.038	9.422	6.763	414.499.297	377.800.228	36.699.069
2005 (estimat)	196.793	181.099	9.422	6.272	471.267.804	448.149.696	23.118.108
TOTAL	1.114.577	1.034.248	49.293	31.036	2.090.361.659	1.820.710.122	269.651.537

Sursa: informatii suplimentare in completarea formularului de notificare

Dupa cum se poate observa, in perioada analizata, costul de exploatare al serviciului de productie si furnizare a energiei termice este mai mare decat pretul local de livrare al acesteia, stabilit de ANRE, atat la populatie, cat si la agentii economici.

(54) In consecinta, diferenta dintre costul real al serviciului de interes public general si pretul local de livrare al energiei termice conduce la inregistrarea unei pierderi in suma totala de 269.651.537 mii lei, aferente activitatii de prestare a serviciului.

3. EVALUAREA MASURII DE SPRIJIN FINANCIAR

(55) Dupa cum s-a mentionat la punctul 2.4., societatea a beneficiat de sprijin din partea statului constand in subventii pentru acoperirea diferentei de preț pentru energia termica livrată populației, scutiri la plata a obligatiilor catre Fondul de ajutor pentru șomaj, subventii pentru investitii, scutirea la plată a unor obligații bugetare și a dobânzilor și penalităților aferente, precum si garantia de 100% pentru creditul contractat avand ca scop completarea finanțării achizițiilor de resurse energetice necesare iernii 2004-2005.

(56) Astfel, masura de sprijin financiar notificata de catre Ministerul Administratiei si Internelor consta in facilitati la plata, ce se acorda in conformitate cu prevederile OUG nr. 37/2004, in cuantum total de 181.618.652 mii lei.

(57) Masura de sprijin financiar notificata de catre Ministerul Finantelor Publice consta in garantarea de catre stat a unui credit extern contractat in vederea asigurarii cu resurse energetice pentru iarna 2004-2005 in conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al HG nr. 1367/2004.

(58) SC TERMICA SA Botosani contracteaza un credit in cuantum de 3.500.000 USD, garantat 100% de statul roman prin Ministerul Finantelor Publice, in vederea completarii achizițiilor de resurse energetice pentru iarna 2004-2005.

(59) *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor* stabilesc criteriile conform carora trebuie sa fie evaluate ajutoarele de stat acordate sub forma garantiilor.

(60) In conformitate cu punctul 4.2. din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor* o garantie de stat individuala nu constituie ajutor de stat daca sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

- a) imprumutatul nu se afla in dificultate financiara;
- b) imprumutatul este, in principiu, capabil sa obtina un imprumut in conditii de piata de pe pietele financiare, fara nici o interventie a statului;
- c) garantia este acordata in legatura cu o operatiune financiara precisa, se refera la o suma maxima determinata, nu acopera mai mult de 80% din imprumutul de rambursat sau din alta obligatie financiara, cu exceptia obligatiunilor si altor instrumente similare, si nu este nelimitata in timp;
- d) garantia implica plata unei prime la pretul pietei.

(61) Analiza situatiei economico-financiare a SC TERMICA SA Botosani releva faptul ca societatea este in dificultate, nefiind astfel indeplinita conditia stipulata la punctul 4.2. litera a) din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*. Prin urmare, este indubitabila prezenta unui ajutor de stat in cazul garantiilor de stat de care beneficiaza SC TERMICA SA Botosani.

(62) In conformitate cu punctul 3.2 lit a) din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*, ajutorul de stat sub forma garantiilor poate fi calculat “in acelasi mod ca echivalentul-subventie al unui imprumut acordat in conditii preferentiale, bonificatia de dobanda reprezentand diferenta dintre dobanda pietei si dobanda obtinuta datorita garantiei de stat, dupa ce orice prime platite au fost deduse”.

(63) Prin adresa cu nr. 55041/17.12.2004, Banca Comerciala Romana mentioneaza faptul ca, date fiind situatia economico-financiară a societatii, parametrii creditului, garantiile proprii de care dispune societatea, in absenta unei interventii din partea statului, creditul notificat ar fi fost obtinut in conditiile unei rate a dobanzii pe piata de 11,5% pe an. Prin urmare, in vederea calcularii ajutorului de stat, Consiliul Concurentei considera aceasta rata ca fiind rata de referinta.

(64) In aceste conditii, ajutorul de stat sub forma de garantii⁴ este calculat ca echivalent subventie al creditului contractat de 3.500.000 USD garantat de stat, diminuat cu prima platita de societate, respectiv:

$$1.335.497 \text{ USD} - 52.500 \text{ USD} = 1.282.997 \text{ USD}$$

Prin urmare, valoarea ajutorului sub forma garantiei de stat este de 1.282.997 USD, respectiv 36.396.059 mii lei⁵.

⁴ Echivalentul subventie a fost calculat conform Anexei 2 punctul 3 la Regulamentul privind ajutorul de stat regional. Astfel, pentru creditul garantat de stat, in fiecare an al graficului de rambursare s-a calculat bonificatia de dobanda care a fost actualizata utilizand o rata a inflatiei USD 3% pentru perioada 2005-2010.

⁵ In calcul s-a folosit cursul de schimb al BNR din data de 23.12.2004: 1 USD = 28.368 lei.

(65) Astfel, in perioada analizata, cuantumul total al ajutoarelor de stat de care beneficiaza S.C. TERMICA S.A. Botosani este in valoare de 1.481.542.109 mii lei, repartizate dupa cum urmeaza:

- subventii pentru acoperirea diferentei de preț pentru energia termica livrată populației, in cuantum de 1.216.677.398 mii lei;
- subventii pentru investitii, in cuantum de 45.500.000 mii lei;
- scutiri la plata a majorărilor aferente Fondului de ajutor pentru șomaj, in baza OUG 43/2001, in valoare de 1.350.000 mii lei;
- facilitati la plata, acordate in conformitate cu prevederile OUG nr. 37/2004, in cuantum total de 181.618.652 mii lei;
- garantia statului acordata pentru creditul contractat avand ca scop completarea finanțării achizițiilor de resurse energetice necesare iernii 2004-2005 in valoare totala de 3.500.000 USD, respectiv 36.396.059 mii lei.

(66) Punctul 1.1. din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor* stipuleaza ca, de obicei, beneficiarul unei garantii in proportie de 100% este imprumutatul, intrucat ii da posibilitatea acestuia de a obtine un imprumut pe care nu l-ar fi putut obtine in absenta acestei garantii.

(67) In anumite circumstante, potrivit punctului 2.2. din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*, si imprumutatorul poate deveni beneficiar al unei garantii acordate de stat, in speta daca o garantie este acordata ex-post cu privire la un imprumut, caz in care garantia poate sa fie un ajutor pentru imprumutator.

(68) Garantiile acordate societatii de Ministerul Finantelor Publice pentru creditele contractate, reprezinta o conditie ex-ante intrarii in vigoare a acestor credite. Garantiile au fost emise inainte de efectuarea vreunei trageri/utilizari a unei sume din imprumut. Garantiile nu au fost date pentru un imprumut existent inainte de acordarea acestora de catre stat.

(69) In hotararile de guvern prin care se aproba garantarea de catre stat a creditelor externe ce sunt contractate de catre societate, sunt stabilite valorile maxime ale creditelor externe ce urmeaza a fi garantate de stat (impreuna cu dobanzile si comisioanele aferente), scopul creditului si garantul (Ministerul Finantelor Publice). In baza acestor hotarari de guvern, societatea stabileste de comun acord cu Ministerul Finantelor Publice parametrii creditului (perioada de acordare/scadenta, perioada de gratie, perioada de tragere si modalitatea de rambursare). Ulterior se intocmesc cererile de oferta standard pentru bancile externe de prim rang.

(70) Cererea de oferta contine informatiile necesare pentru ca bancile interesate sa poata structura o oferta competitiva de pret: tipul imprumutului, imprumutatul, garantia statului de 100% (prin precizarea hotararii de guvern), valoarea imprumutului, scadenta creditului, perioada de tragere, perioada de gratie, modalitatea de rambursare, formula de raspuns, data limita de depunere a ofertelor si orice alte date ce pot fi necesare in vederea formularii unei oferte pertinente. Intrucat cererea de oferta este standard, toate bancile primesc aceleasi informatii, beneficiind de tratament egal, in conditii de transparenta si acces liber la transmiterea ofertelor.

(71) In urma analizarii ofertelor primite la data limita mentionata in cererea de oferta, se alege banca cu oferta cea mai avantajoasa. Intrucat toate bancile sunt banci de prim rang, parametrii

principali ai creditului sunt aceiasi, principalul criteriu de departajare fiind costul creditului (dobanda si comisioanele aferente).

(72) Luand in considerare cele de mai sus, se considera ca bancile finantatoare nu au fost favorizate in detrimentul celorlalte banci ofertante. Prin urmare, Consiliul Concurentei constata ca garantia statului nu confera nici un avantaj imprumutatorului, ci numai imprumutatului, S.C. TERMICA S.A. Botosani.

4. ANALIZA MASURII DE SPRIJIN ACORDATA DE STAT

(73) Sprijinul acordat S.C. TERMICA S.A. Botosani prin transferul de resurse de stat ii confera acesteia un avantaj economic care poate afecta comertul intre Romania si Statele Membre si prin urmare poate constitui ajutor de stat pentru S.C. TERMICA S.A.

(74) Masurile financiare mentionate la punctul 2.4., notificate Consiliului Concurentei de catre Ministerul Finantelor Publice si Ministerul Administratiei si Internelor fac obiectul prezentei decizii. Intrucat obiectivul pentru care se acorda sprijinul statului este asigurarea unei parti din resursele financiare necesare pentru finantarea consumurilor curente ale populatiei si ale agentilor economici pe perioadele reci, in conditiile impuse de stat pentru Siguranta Sistemului Energetic National, iar subventiile au fost acordate pentru acoperirea diferentei dintre cele doua preturi reglementate, masurile de sprijin financiar vor fi analizate in contextul indeplinirii de catre S.C. TERMICA S.A. Botosani a obligatiei de serviciu public de interes economic general.

4.1. Obligatia de serviciu public de interes economic general

(75) Sprijinul financiar acordat de stat unei societati care presteaza un serviciu de interes economic general nu este considerat ajutor de stat, in sensul art.2 alin.(1) din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003*, daca sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

- a) obligatia de prestare a unui serviciu de interes economic general sa fie incredintata printr-un act normativ/administrativ si sa fie clar definita;
- b) parametrii in baza carora se calculeaza compensatia sa fie stabiliti in avans, intr-o maniera obiectiva si transparenta si sa nu permita realizarea unui avantaj economic care ar favoriza agentul economic respectiv fata de concurentii sai;
- c) compensatia nu poate depasi ceea ce este necesar pentru acoperirea totala sau partiala a costurilor rezultate din prestarea de serviciu de interes economic general, pe baza documentelor contabile relevante si a unui profit rezonabil;
- d) atunci cand societatea care indeplineste obligatia de serviciu de interes economic general nu a fost desemnata printr-o procedura de licitatie publica care permite selectarea agentului economic capabil sa furnizeze acel serviciu la cele mai mici costuri, nivelul compensatiei necesare trebuie sa fie determinat in baza unei analize comparative a costurilor societatii cu costurile pe care o intreprindere care activeaza in sectorul respectiv, bine manageriata si cu o dotare tehnica adecvata, pentru a indeplini cerintele

necesare unui serviciu public, le-ar fi suportat pentru indeplinirea acestei obligatii asa incat sa obtina un profit rezonabil.

4.1.1. Incredintarea obligatiei de prestare a serviciului public de interes economic general printr-un act normativ/administrativ

(76) Consiliul Concurentei noteaza ca activitatea de productie, distributie si furnizare de energie termica sunt vitale atat pentru agentii economici cat si pentru viata de zi cu zi a populatiei din orasul Botosani. Orice intrerupere in furnizarea si distributia energiei termice are un impact negativ major. Asigurarea continuitatii si a sigurantei in furnizarea energiei termice sub forma de apa fierbinte constituie astfel o necesitate de interes public.

(77) Societatii S.C. TERMICA S.A. Botosani ii este incredintata prestarea serviciului de productie, transport, distributie si de furnizare a energiei termice destinate populatiei, institutiilor si agentilor economici, prin licentele ANRE nr.1160/2000, nr. 1161/2000 si nr. 1162/2000. In licente se prevad, printre altele, obligatiile ce revin societatilor care presteaza servicii de interes economic general, si anume: continuitatea in furnizarea energiei termice, asigurarea accesului la retelele termice a noilor consumatori si indeplinirea standardelor de performanta. De asemenea, prin OUG nr.162/1999, producatorilor si furnizorilor de energie termica li s-a impus obligatia de a vinde energia termica catre consumatori la un pret reglementat care este mai mic decat costurile aferente prestarii serviciului (pretul national de referinta).

(78) Potrivit *Legii serviciilor publice de gospodarie comunală nr. 326/ 2001*, alimentarea cu energie termica produsa centralizat reprezinta un serviciu de utilitate publica. Organizarea, exploatarea si functionarea serviciilor publice trebuie sa asigure:

- satisfacerea cerintelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzator prevederilor contractuale;
- functionarea optima, in conditii de siguranță, rentabilitate si eficiența economica, a construcțiilor, echipamentelor, instalațiilor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele de organizare și funcționare;
- protejarea domeniului public și a mediului prin respectarea reglementărilor legale;
- informarea și consultarea cetățenilor în vederea protejării sănătății populației care beneficiază de serviciile respective.

(79) Furnizarea energiei termice urbane pentru incalzirea si prepararea apei calde de consum se realizeaza prin sistemul de termoficare urbana a Municipiului Botosani, parte a infrastructurii tehnico-edilitare a orasului. Administrarea sistemul de termoficare, necesar realizarii serviciilor de interes economic general, este incredintata pe baza de contract de concesiune societatii de catre Consiliul Local al Municipiului Botosani.

(80) S.C. TERMICA S.A. Botosani presteaza obligatia de serviciu public, asigurand functionarea efectiva a productiei, transportului, distributiei si furnizarii de energie termica, esentiale pentru populatie, institutii si agenti economici din municipiul Botosani. Mai mult, societatea este obligata sa furnizeze aceste servicii la un pret reglementat care tine cont de gradul de suportabilitate al consumatorului.

(81) Date fiind cele de mai sus, Consiliul Concurentei concluzioneaza ca este indeplinita conditia stipulata la punctul (75) lit. a) conform careia obligatia de prestare a unui serviciu de

interes economic general trebuie sa fie incredintata printr-un act normativ/administrativ si sa fie clar definita.

4.1.2. Antecalculatia parametrilor in baza carora se calculeaza compensatia

(82) Compensarea obligatiei de serviciu public trebuie sa fie stabilita pe baza unor parametri stabiliti in avans, intr-o maniera obiectiva si transparenta si sa nu permita conferirea unui avantaj economic care ar favoriza agentul economic in detrimentul concurentilor sai.

(83) Cei doi parametri pe baza carora se calculeaza nivelul compensatiei sunt pretul national de referinta si pretul local de livrare. Acesti parametri sunt stabiliti in avans prin hotarare de guvern, la propunerea ANRE. Metodologia de fundamentare a pretului national de referinta are la baza urmatoarele:

- pretul combustibilului utilizat pentru producerea energiei termice;
- pretul energiei electrice;
- indicele preturilor de consum;
- rata de schimb leu/dolar.

Pretul local de livrare se stabileste pe baza *Metodologiei de stabilire a preturilor reglementate de vanzare/cumparare, a tarifelor de transport si de distributie pentru energia termica* emisa de ANRE. Producatorii de energie termica transmit la autoritatea de reglementare fundamentarea preturilor. Aceasta cuprinde costurile fixe si variabile realizate in ultimele 12 luni si costurile previzionate pentru urmatoarele 12 luni de functionare. Autoritatea de reglementare analizeaza costurile variabile (pretul combustibilului, consumurile specifice de productie a energiei termice, pierderile de energie termica in retelele de transport si distributie) precum si costurile fixe si aproba pretul local al energiei termice, rezultand astfel preturi locale de livrare diferite pentru fiecare companie.

(84) De asemenea, asa cum s-a mentionat si la punctul (33), la inceperea fiecarui exercitiu financiar SC TERMICA SA Botosani isi fundamenteaza un buget de venituri si cheltuieli. Astfel, pe baza datelor aferente anului anterior, se previzioneaza cantitatile de energie termica (dat fiind numarul de consumatori si consumul mediu anual pe persoana – la apa calda – si pe apartament – la incalzire), subventiile care urmeaza a fi primite precum si un volum de credite necesar desfasurarii in conditii de siguranta a serviciului public. De asemenea, sunt estimate si cheltuielile pe care la antreneaza prestarea serviciului public (cu materii prime, cu personalul, cheltuieli financiare).

(85) Informatiile transmise la Consiliul Concurentei demonstreaza faptul ca procedura mentionata mai sus se desfasoara avand la baza criteriul antecalculatiei, parametrii pe baza carora este stabilita compensarea pentru prestarea serviciului de interes economic general fiind stabiliti in avans.

4.1.3. Nu este supracompensare

(86) Compensarea nu trebuie sa depaseasca costurile aferente serviciului de interes economic general.

(87) Tabelul nr. 3 demonstreaza ca in perioada analizata 2001-2005, veniturile din prestarea serviciului public reprezentat de livrarea energiei termice la preturi reglementate catre consumatori sunt mai mici decat costurile pe care le implica aceasta activitate, astfel incat se inregistreaza pierdere din prestarea serviciului public de productie, transport, furnizare si distributie a energiei termice.

(88) Din informatiile prezentate mai sus, rezulta ca in perioada 2001-2005, asa cum s-a mentionat si la punctul 2.4., activitatea de prestare a serviciului public general este sprijinita astfel:

- subventii, in valoare totala de 1.216.677.398 mii lei, utilizate exclusiv pentru a acoperi diferenta dintre pretul national de referinta si pretul local de livrare al energiei termice;
- subventii pentru investitii, in cuantum de 45.500.000 mii lei;
- scutiri la plata a majorărilor aferente Fondului de ajutor pentru șomaj, in baza OUG 43/2001, in valoare de 1.350.000 mii lei;
- facilitati la plata, acordate in conformitate cu prevederile OUG nr. 37/2004, in cuantum total de 181.618.652 mii lei;
- garantia statului acordata pentru creditul contractat avand ca scop completarea finanțării achizițiilor de resurse energetice necesare iernii 2004-2005 in valoare totala de 3.500.000 USD, respectiv 36.396.059 mii lei.

(89) Din tabelul nr. 6 rezulta ca in timpul perioadei analizate S.C. TERMICA S.A. Botosani a inregistrat pierderi cauzate de diferenta dintre pretul local de livrare stabilit de ANRE pentru energia termica livrata sub forma de apa fierbinte si costul real de productie si livrare a acesteia.

(90) Luand in considerare pierderile de 269.651.537 mii lei pe care compania le inregistreaza din prestarea serviciului de interes economic general, se poate observa ca sprijinul financiar acordat de stat sub forma de subventii pentru investitii, facilitati la plata, garantia acordata societatii in suma totala de 264.864.711 mii lei nu acopera in intregime pierderile societatii. Astfel, compensarea din surse de stat pentru prestarea serviciului public este mai mica decat costurile aferente acestei activitati.

(91) Pe cale de consecinta, Consiliul Concurentei concluzioneaza ca aceasta compensare nu depaseste ceea ce este necesar pentru prestarea serviciului public de distributie si furnizare a energiei termice.

4.1.4. Incredintarea serviciului prin licitatie publica sau prestarea eficienta a serviciului

(92) Incredintarea serviciului de interes economic general de productie a energiei termice S.C. TERMICA S.A. Botosani nu a fost realizata prin licitatie publica.

(93) Prestarea serviciului de productie a energiei termice a fost incredintat S.C. TERMICA S.A. Botosani prin licenta ANRE. Astfel, pentru a stabili nivelul compensarii, este necesara o analiza a costurilor pe care le-ar fi suportat un alt agent economic, bine manageriat, in desfasurarea aceluiasi serviciu. Pe piata energiei termice din Romania actioneaza si alti producatori si furnizori (ex. Termica Vaslui, CET Govora, CET Bacau, etc.), insa o comparatie cu aceste societati nu ar fi relevanta, deoarece sunt tot intreprinderi publice, care primesc sprijin din partea statului pentru indeplinirea obligatiei de serviciu public de interes general. Totusi, realizand o analiza comparativa cu alti agenti economici producatori si furnizori de energie termica, s-a constatat ca situatia acestora este similara cu cea a societatii analizate, respectiv costurile reale ale serviciului exced preturile locale de livrare stabilite de ANRE iar cauzele care conduc la aceasta stare de fapt sunt asemanatoare.

(94) Intrucat cele patru conditii mentionate la punctul (75) nu sunt indeplinite cumulativ, respectiv conditia prevazuta la punctul (75) lit. d) nu a putut fi demonstrata, masurile de sprijin pentru S.C. TERMICA S.A. Botosani, notificate de catre Ministerul Finantelor Publice si Ministerul Administratiei si Internelor, constituie ajutor de stat in sensul art.2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificarile si completarile ulterioare si ale *Regulamentului privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general*.

(95) Ajutoarele de stat de care a beneficiat societatea si care au fost notificate după acordarea lor reprezintă ajutor de stat ilegal în sensul art. 3¹ din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificarile si completarile ulterioare.

4.2. COMPATIBILITATEA AJUTORULUI

(96) Potrivit *Regulamentului privind ajutorul de stat sub forma compensarilor acordate anumitor intreprinderi carora le-a fost incredintata prestarea serviciilor de interes economic general* compensarile acordate in vederea indeplinirii serviciului de interes economic general pot constitui ajutor de stat compatibil cu mediul concurential normal daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- a. Ajutorul de stat este necesar in vederea operarii serviciului de interes economic general;
- b. Ajutorul de stat nu afecteaza in mod semnificativ comertul intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene.

4.2.1. Necesitatea acordarii sprijinului financiar in vederea prestarii serviciului de interes economic general

(97) Pentru a putea aprecia necesitatea acordarii ajutorului de stat pentru operarea serviciului de interes economic general, urmatoarele conditii trebuie avute in vedere:

- beneficiarului trebuie sa-i fie incredintata oficial obligatia de a presta un serviciu public de interes economic general, clar definit;
- nivelul compensatiei nu trebuie sa depaseasca ceea ce este necesar pentru a furniza serviciul public respectiv, luand in considerare veniturile relevante si un profit rezonabil care sa rezulte din prestarea acestei obligatii.

(98) Asa cum s-a aratat la punctul 4.1.1., S.C. TERMICA S.A. Botosani presteaza un serviciu public de interes economic general esential populatiei, institutiilor si agentilor economici din Municipiul Botosani si aceasta obligatie este clar definita prin licenta.

(99) S.C. TERMICA S.A. Botosani isi desfasoara activitatea in baza licentelor ANRE nr. nr.1160/2000, nr. 1161/2000 si nr. 1162/2000. Aceste licente impreuna cu legea relevanta, definesc in mod clar obligatia de serviciu public pe care societatea trebuie sa il presteze. Deci, se poate concluziona ca S.C. TERMICA S.A. Botosani a fost insarcinata oficial cu prestarea serviciului public.

(100) Satisfacerea varfurilor de consum pentru perioadele reci ale anului, asigurarea unei stabilitati si fluente in aprovizionarea populatiei si a agentilor economici cu energie termica, necesita achizitionarea unui volum important de combustibil, fapt ce a determinat contractarea unor credite cu garantia statului.

(101) De asemenea, în condițiile unei piețe reglementate, pentru prestarea acestui serviciu compania nu poate impune propriile preturi consumatorilor, preturi care ar putea acoperi costurile reale de operare. Aceasta este principala cauză pentru care societatea înregistrează pierderi anuale. Mai mult, compensația acordată companiei nu acoperă în totalitate costurile care sunt în mod curent induse de furnizarea serviciului public.

(102) Prin urmare, se consideră ca ajutorul de stat acordat S.C. TERMICA S.A. Botosani nu depășește ceea ce este necesar pentru funcționarea în condiții normale de continuitate, siguranță și confort a serviciului public de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice în orașul Botosani.

(103) Astfel, se poate concluziona ca ajutorul de stat acordat S.C. TERMICA S.A. Botosani sub formă de subvenții pentru acoperirea diferenței de pret, facilități la plată și garanție guvernamentală nu reprezintă o supracompensare deoarece nu depășește costurile inerente obligației de serviciu public de interes general.

(104) Neacordarea acestui ajutor de stat ar conduce la blocarea activității societății întrucât aceasta nu deține fondurile proprii necesare achiziției de combustibil și, în consecință, la încetarea prestării serviciului public. Acest fapt ar avea repercusiuni grave asupra populației și agenților economici din Municipiul Botosani, care ar fi privați de energia termică indispensabilă, mai ales în perioadele reci ale anului.

4.2.2. Ajutorul de stat nu afectează în mod nejustificat comerțul între România și Statele Membre ale Uniunii Europene

(105) Trebuie subliniat faptul că activitatea companiei este restricționată la o piață limitată, reprezentată doar de teritoriul municipiului Botosani. S.C. TERMICA S.A. Botosani este singurul operator pe această piață. Societatea, nu este implicată în activități de import-export. În aceste condiții, considerăm că acordarea acestui ajutor de stat nu afectează în mod nejustificat comerțul dintre România și Statele Membre ale UE.

(106) Astfel, cele două condiții prevăzute în *Regulamentul privind ajutorul de stat sub formă compensarilor acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost incredințată prestarea serviciilor de interes economic general* sunt îndeplinite cumulativ.

(107) Date fiind cele de mai sus, ajutorul de stat în cuantum de 1.481.542.109 mii lei, din care 1.216.677.398 mii lei reprezintă subvenții pentru acoperirea diferenței de pret, 45.500.000 mii lei - subvenții pentru investiții, 182.968.652 mii lei - facilități la plată și 36.396.059 mii lei - garanția de stat, este compatibil cu mediul concurențial normal.

DECIDE

- Art. 1.** Masurile de sprijin financiar acordate in perioada 2001-2005 S.C. TERMICA S.A. Botosani constituie ajutor de stat in sensul art.2 *din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si O.G. nr. 94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare.*
- Art.2.** Ajutorul de stat notificat reprezinta o compensare necesara pentru realizarea in conditii normale de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general de productie, distributie, transport si furnizare a energiei termice, compensare ce nu afecteaza in mod nejustificat comertul intre Romania si Statele membre ale Uniunii Europene.
- Art.3.** In temeiul art. 12 alin. (2) lit. b) coroborat cu art.14 alin.(1) lit. j) *din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, se autorizeaza ajutorul de stat pentru S.C. TERMICA S.A. Botosani, ca ajutor destinat realizarii in conditii de siguranta si continuitate a serviciului de interes economic general.
- Art.4.** Potrivit dispozitiilor art.24 *din Legea nr.143/1999, cu modificarile si completarile ulterioare*, furnizorii vor transmite anual Consiliului Concurentei informatii privind ajutoarele de stat acordate S.C. TERMICA S.A. Botosani, in vederea monitorizarii acestora.
- Art.5.** Prezenta decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.
- Art.6.** Potrivit prevederilor art.29 *din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare*, prezenta decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 zile de la comunicare.
- Art.7.** Prezenta decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:
- Ministerul Finantelor Publice, Str. Apolodor nr. 17, sect. 1, Bucuresti;
 - Ministerul Administratiei si Internelor, Piata Victoriei nr. 1, sect. 1, Bucuresti;
 - S.C. TERMICA S.A. Botosani, Strada Pacea nr. 43, Botosani, jud. Botosani.
- Art. 8.** Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE